

§64

Ansvarsprövning 2025 – Regionstyrelsens förklaring (RS/82/2026)

Sammanfattning

Revisorerna i Region Jämtland Härjedalens har lämnat in revisionsberättelse för år 2025 och grundläggande granskning av regionstyrelsen år 2025 till regionfullmäktige. Revisorerna tar i revisionsberättelsen ställning i ansvarsfrågan. Revisorerna avstyrker att Regionfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för regionstyrelsen för 2025.

Revisorerna anser att regionstyrelsen inte har fullgjort sin uppsiktsplikt över hälso- och sjukvårdsnämnden. De anser att styrelsen inte har agerat tillräckligt kraftfullt eller vidtagit åtgärder som kunnat begränsa den ekonomiska utvecklingen eller säkerställa att Regionfullmäktige getts beslutsunderlag att agera i frågan. Vidare anser revisorerna att styrelsen brustit i sin beredning av ärendet om att tillåta hälso- och sjukvårdsnämnden att gå med underskott utan beloppsgräns då det enligt dem inte är förenligt med kommunallagens krav på budget i balans och god ekonomisk hushållning. Samt inte säkerställt i sin beredning av regionplanen för 2026 att hälso- och sjukvårdsnämnden har ekonomiska förutsättningar som harmoniserar med nämndens uppdrag.

Revisorernas sammantagna bedömning är att:

- Regionstyrelsen har delvis bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt då måluppfyllelsen var delvis god inom sitt eget förvaltningsområde. Flera uppdrag och nyckeltal inom ekonomi, IT-säkerhet, miljö och verksamhetsutveckling uppnås inte fullt ut. Årets resultat uppgår till 321 mkr.
- Den interna kontrollen har delvis varit tillräcklig, då formalia har följts men fördjupade granskningar har visat på brister.
- Åtgärderna utifrån uppsiktsplikten för hälso- och sjukvårdsnämnden har inte varit tillräckliga. Utifrån den information regionstyrelsen fått tidigt under året avseende nämndens ekonomi borde regionstyrelsen ha agerat mer kraftfullt.
- Styrelsen borde ha uppmärksammat fullmäktige om den ekonomiska situationen och föreslagit åtgärder.
- Regionen befinner sig i en allvarlig ekonomisk situation som medfört ett beroende av extern finansiering av driftkostnader och investeringar. Att budgeten för 2025 inte var realistisk framkom när de första prognoserna inom hälso- och sjukvårdsnämnden visade på stora underskott. Budget för 2026 är i balans, men de tidiga prognoserna visar på fortsatt stora underskott vilket tyder på en orealistisk beredning av budget.
- Regionstyrelsen har även brustit i sin beredning av ärendet till fullmäktige om tillåtelse att hälso- och sjukvårdsnämnden får gå med underskott utan beloppsgräns vilket strider mot kommunallagens krav om en budget i balans.

Utsedda revisorer av kommunfullmäktige i Ragunda kommun, Östersunds kommun och Region Jämtland Härjedalen, har också granskat slutredovisning och räkenskaper av Regionförbundet i Jämtlands län för verksamhetsåret 2015 (organisationsnummer 222000–2840). Granskningen har utförts med sakkunnigt stöd från Region Jämtland Härjedalens revisionskontor. Revisorerna riktar anmärkning mot regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden och dess enskilda ledamöter. Revisorerna anser att de har brustit kraftigt i sin internkontroll och uppsiktspflicht samt att förbundets likvidator inte fullgjort sitt uppdrag inom tidplan.

Utifrån att regionens revisorer föreslår att regionstyrelsen inte ska beviljas ansvarsfrihet ska regionstyrelsen och de ledamöter och ersättare som tjänstgjort men avgått under 2025 ges möjlighet enligt 5:e kap 32 § Kommunallagen att inkomma med förklaring. Ledamöter och ersättare i regionstyrelsens och regionala utvecklingsnämnden har också möjlighet att inkomma med förklaringar till vad som anförts i revisionsberättelsen gällande Regionförbundet i Jämtlands län.

Förklaringarna ska ha inkommit till fullmäktiges presidium senast kl.17.00 den 22 april 2026. Ett förslag till svar för regionstyrelsen har utarbetats.

Förslag till beslut

1. Upprättat förslag till förklaring från regionstyrelsen antas och överlämnas till regionfullmäktiges presidium.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslut

1. Upprättat förslag till förklaring från regionstyrelsen antas och överlämnas till regionfullmäktiges presidium.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Protokollsanteckning

Robert Hamberg (M), Fredrik Fagerholm (M), Jörgen Larsson (C), Conny Wahlström (MP), Ronny Karlsson (SD) och Ted Länsberg (SD) deltar inte i beslutet men tillstyrker de delar i regionstyrelsens förklaring gällande Regionförbundet och i övrigt inkommer med förklaring till regionfullmäktiges presidium.

Regionstyrelsen

2026-04-22

Expedieras till

Regionfullmäktiges presidium

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om Ansvarsprovning 2026 - regionstyrelsens förklaring
- Ansvarsprovning 2025 - regionstyrelsens förklaring
- §31 RF pres Begäran om förklaring från regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens ledamöter och ersättare som tjänstgjort under 2025 med anledning av vad som anförts i revisionsberättelsen
- Revisionsberättelse för år 2025
- Revisorernas redogörelse 2025 (bilaga till revisionsberättelsen)
- Grundläggande granskning av regionstyrelsen 2025 REV-27-2025
- Beslut om Begäran om förklaring från regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden gällande Regionförbundet
- Revisionsberättelse 2025 Regionförbundet
- Granskningspromemoria Regionförbundet Slutredovisning
- Följebrev Årsredovisning 2014 för Regionförbundet Jämtlands län